

Sygn. akt I CSK 122/14

POSTANOWIENIE

Dnia 14 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z powództwa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
przeciwko Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w W. - R. W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 14 listopada 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 23 sierpnia 2013 r., sygn. akt V Ca [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od pozwanego na rzecz powódki 1800 (tysiącosiemset)
zł kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 sierpnia 2013 r. Sąd Okręgowy w W. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w W., którym oddalono powództwo o zwrot niezależnego świadczenia, w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powoda 71 280,41 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 15 lutego 2012 r. do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałej części i zasądził od pozwanego na rzecz powoda 7 182 zł kosztów procesu, oddalił apelację w pozostałej części i zasądził od pozwanego na rzecz powoda 5 365 zł kosztów instancji odwoławczej. Zaskarżając wyrok w części uwzględniającej powództwo i rozstrzygnięcie o kosztach procesu (pkt I i III sentencji wyroku), pełnomocnik pozwanego wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparł na przesłance przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia funkcjonującym na rzecz państwa, a więc w interesie publicznym. Stoi ona przede wszystkim na straży wykonywania prawa oraz jego jednolitej wykładni. Interes prywatny uwzględnia zaś tylko na tyle, na ile może się on stać podłożem zaspokojenia interesu ogólnego. Sąd Najwyższy już w okresie obowiązywania kasacji, będącej zwyczajnym środkiem odwoławczym, podkreślał, że podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurisprudencki (postanowienie z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację

publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne.

Sąd Najwyższy, rozpoznając skargę kasacyjną, nie jest trzecią instancją sądową. Sąd kasacyjny nie sądzi sprawy, lecz rozpoznaje skargę kasacyjną w interesie publicznym, wyjaśniając istotne zagadnienie prawne, dokonując wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów bądź usuwając z obrotu prawnego orzeczenia wydane w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwe. Dlatego nie każda skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania.

Ograniczenia środków zaskarżenia są znane współcześnie w różnych ustawodawstwach. Są one zgodne z zaleceniami Rady Europy, które zmierzają do ograniczenia liczby instancji oraz zezwalają na wprowadzenie środków ograniczających dostęp do sądu najwyższego szczebla. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecnictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, już w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, iż ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne ani z Konstytucją, ani z postanowieniami wiążących Polskę konwencji międzynarodowych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 1998 r., I PZ 54/97, OSNAPUS 1999, nr 3, poz. 92, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 grudnia 1998 r., I PZ 67/98, OSNAPUS 2000, nr 2, poz. 65 oraz uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r. III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53). Takie stanowisko wyraził również Trybunał Konstytucyjny (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2000 r., SK 12/99, OTK Zbiór Urzędowy 2000, nr 5, poz. 14).

W niniejszej sprawie nie zachodzi wskazana we wniosku przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w postaci potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości. Odwołanie się do przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga

- jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02 (nie publ.) - wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni bądź niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie.

Rozumianej w wyżej przedstawiony sposób przesłance nie odpowiada wskazana przez skarżącego potrzeba wykładni „art. 410 § 2 w związku z art. 405 k.c. w związku z art. 759 § 2 k.p.c. i w związku z art. 49 ust. 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2011 r., Nr 231, poz. 1376 ze zm.)” w zakresie oceny „zasadności stosowania, jak też wskazania kryteriów stosowania art. 410 § 2 k.c. w związku z art. 405 k.c. co do należności zasądzonych w ramach postępowania egzekucyjnego, w szczególności wyjaśnienia, jak wówczas należy rozumieć odpadnięcie podstawy świadczenia z art. 410 § 2 k.c. z uwagi na właściwości postępowania egzekucyjnego”. Skarżący nie przedstawił przekonujących argumentów, że interpretacja przytoczonych przepisów budzi we wskazanym zakresie w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. poważna wątpliwości. Z uzasadnienia wniosku nie wynika, że w wypadku tych przepisów nie chodzi o zwykłe wątpliwości dające się usunąć w procesie sądowego stosowania prawa w postępowaniu przed sądami powszechnymi, ale o wątpliwości kwalifikowane, „poważne wątpliwości”, których usunięcie wymaga ingerencji Sądu Najwyższego.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia (art. 398⁹ § 2 k.p.c. oraz art. 98 w związku z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.).

[aw]